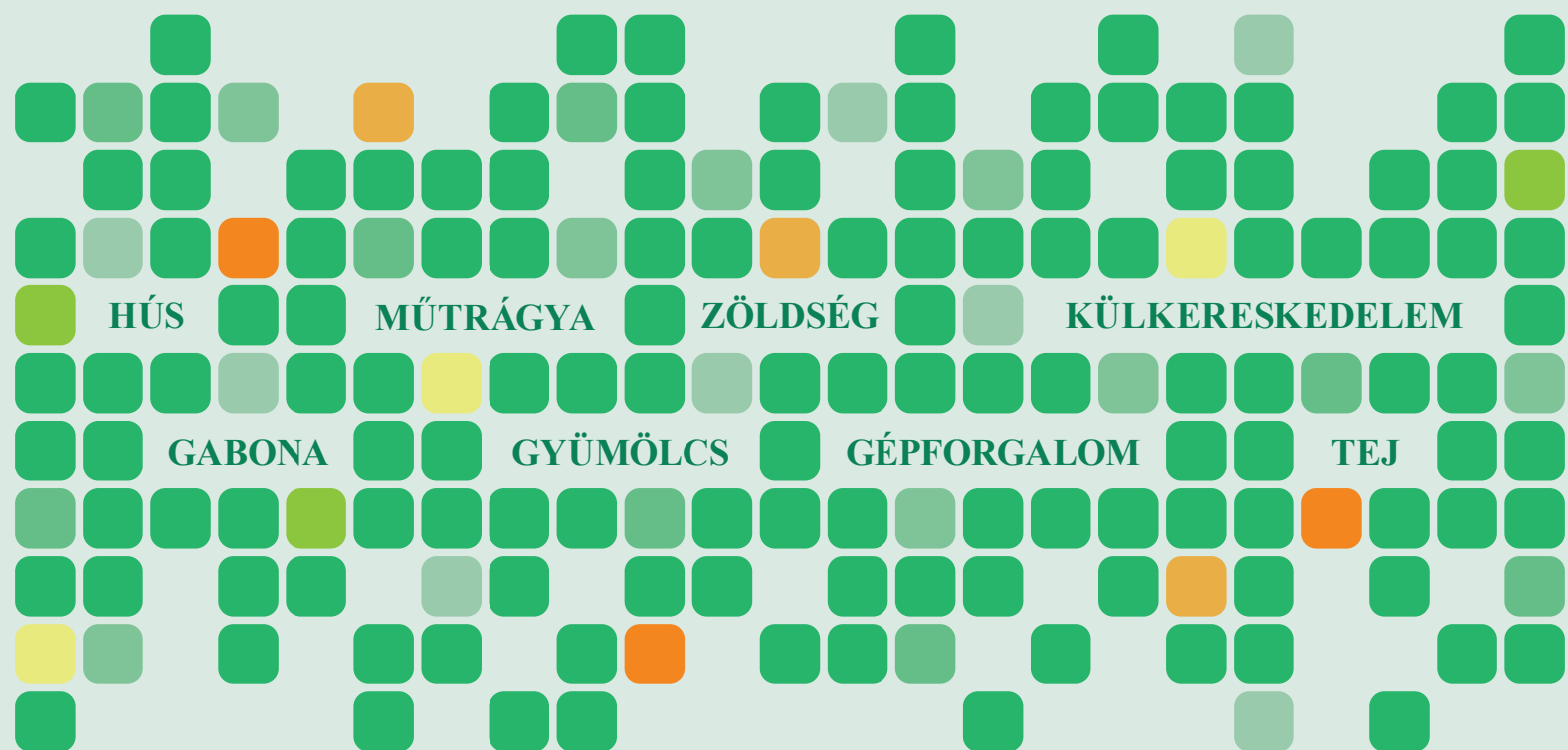

2017. SZEPTEMBER

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2017. szeptember

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Gépértékesítés.....	12
Műtrágya.....	13

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszechenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a **búza** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 150-160 dollár (*USD*)/tonna között ingadozott 2017. szeptember első felében. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) ezalatt 153 euró/tonnáért jegyezték a terményt. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (*BÉT*) árupiaci szekciójában szeptember első két hetében sem érkezett vételi vagy eladási ajánlat a malmi és a takarmánybúzára, így a kereskedésük továbbra is szünetelt. Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fizikai piacon az egy hónappal korábbihoz képest 4 százalékkal emelkedett az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára, 44,3 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát 2017. augusztusában. A takarmánybúza 2017. augusztusi termelői ára 2 százalékkal múlta felül a júliusit, 41,8 ezer forint/tonna volt.

A **takarmányárpa** termelői ára 6 százalékkal emelkedett 2017. július–augusztus között. A 34,7 ezer forint/tonna ár 7 százalékkal volt magasabb a 2016. augusztusánál. A *BÉT*-en 2016. december 1. óta szünetel a termény jegyzése.

A **kukorica** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 133-135 dollár/tonna tartományban ingadozott a chicagói árutőzsdén szeptember első két hetében. A párizsi árutőzsdén 158 euró/tonna szinten jegyezték a terményt ugyanekkor. Magyarországon, a *BÉT*-en a termény szeptemberi jegyzését 44,5 ezer forint/tonna áron vették ki augusztus utolsó tőzsdénapiján, a novemberi szállítási határidőre vonatkozóan 45,7 ezer forint/tonna volt a tőzsdei elszámolóár. A magyarországi fizikai piacon az *AKI PÁIR* adatai szerint a takarmánykukorica termelői ára a 2017. júliusnál 2 százalékkal volt alacsonyabb augusztusban: a terményt átlagosan 42,4 ezer forint/tonnért értékesítették a gazdák, az egy évvel ko-

rábbanál 7 százalékkal magasabb áron. A Földművelésügyi Minisztérium (*FM*) tájékoztatása szerint megkezdődött az országban a takarmánykukorica betakarítása. Szeptember 18-ig a területek 6 százalékaról 371 ezer tonna terményt takarítottak be a gazdák.

A **szójabab** jegyzése 355 dollár (*USD*)/tonnáig erősödött a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) szeptember első felében. Az *FM* tájékoztatása szerint Magyarországon 66 ezer hektáron termesztenek szójababot, szeptember 18-ig az összes terület 26 százalékaról csaknem 41 ezer tonna terményt takarítottak be a gazdák.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a **repcemag** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 360-370 euró/tonna között hullámzott 2017. szeptember első heteiben. Magyarországon, a *BÉT* árupiaci szekciójában 2017. szeptember 1. óta nem jegyzik a repcemagot, így a kereskedése szünetel. A fizikai piacon a júliusnál 2,4 százalékkal alacsonyabb áron értékesítették a termelők a repcemagot 2017. augusztusában az *AKI PÁIR* adatai szerint: az olajmag átlagos termelői ára 108,3 ezer forint/tonna volt.

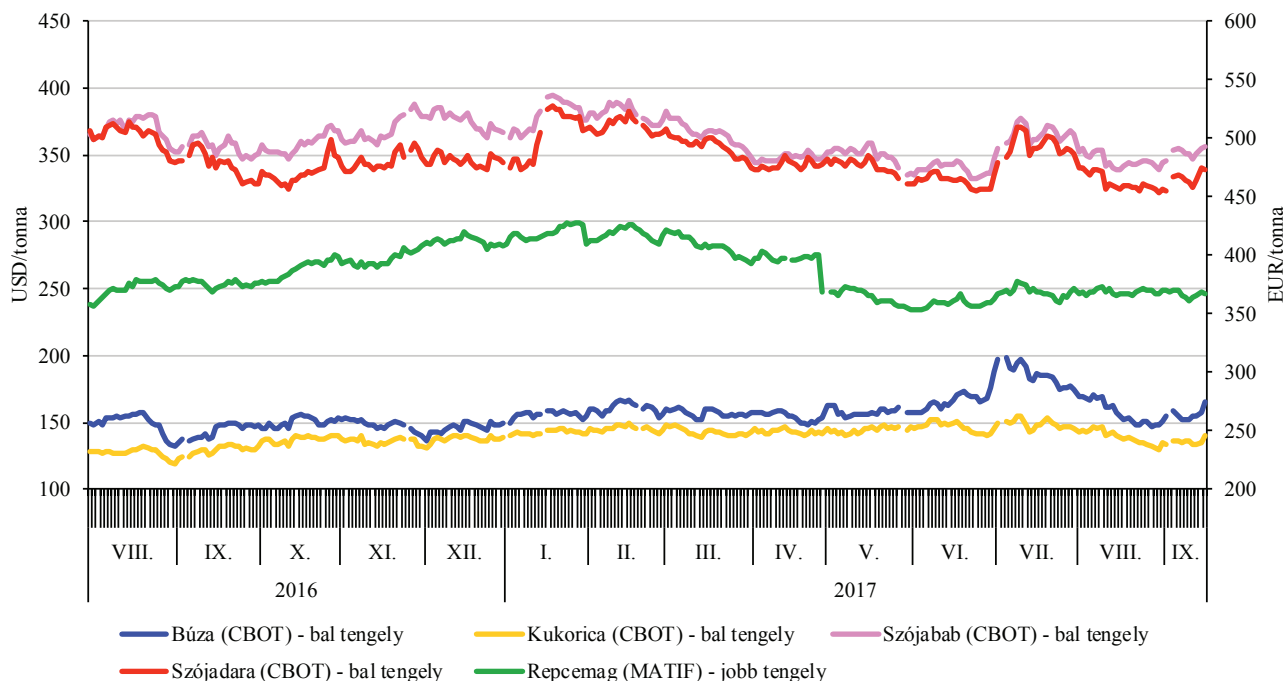
Magyarországon a *BÉT* árupiaci szekciójában 2017. szeptember első két hetében 93 ezer forint/tonnára csökkent az októberi szállítású **napraforgómag** jegyzése. A fizikai piacon a napraforgómag a 2017. júliusival közel azonos áron, 97,8 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát 2017. augusztusában. Ez az árszint 5 százalékkal múlta alul az előző év azonos hónapjának átlagárát. Az *FM* tájékoztatása szerint Magyarországon közel 650 ezer hektáron vetettek napraforgómagot, 2017. szeptember közepéig a terület 51 százalékan végeztek a betakarítással, összesen 948 ezer tonna olajmag került le a földről.

A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2016. augusztus	2017. július	2017. augusztus	HUF/tonna	
				2017. augusztus/ 2016. augusztus (százalék)	2017. augusztus/ 2017. július (százalék)
Étkezési búza	39 627	42 751	44 286	111,8	103,6
Takarmánybúza	36 329	40 991	41 802	115,1	102,0
Takarmánykukorica	39 786	43 073	42 363	106,5	98,4
Napraforgómag	103 097	97 605	97 876	94,9	100,3
Repcemag	108 405	111 001	108 315	99,9	97,6

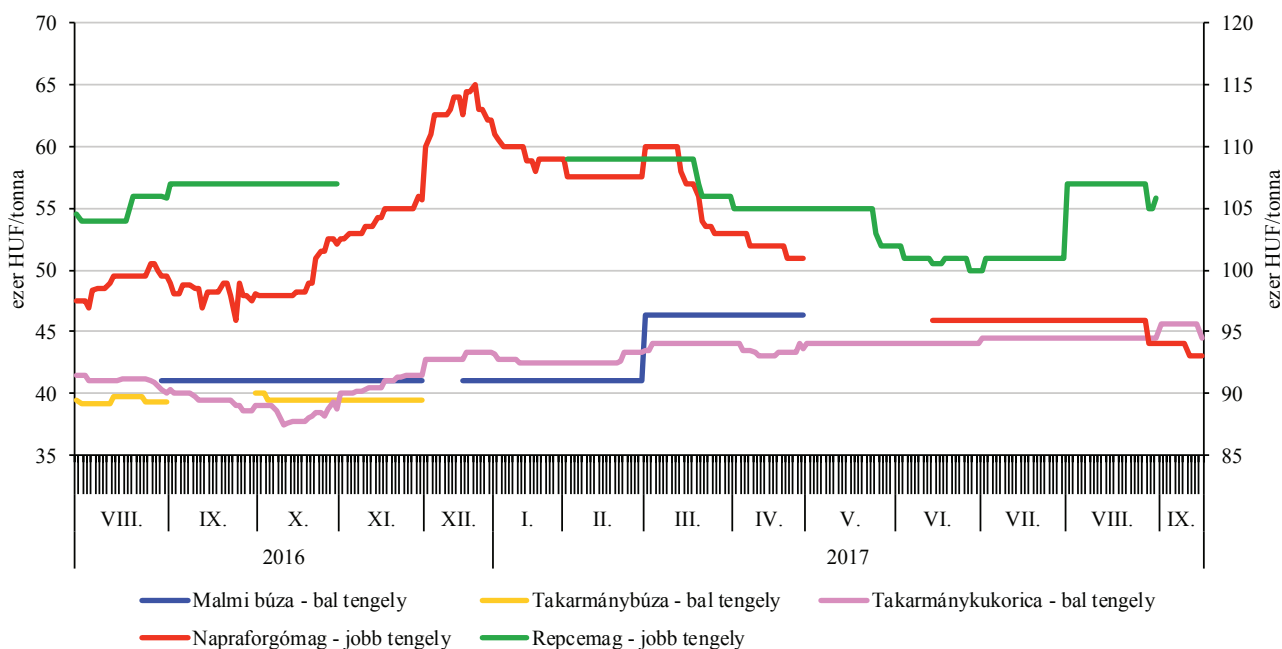
Forrás: AKI PÁIR

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2016–2017)

Forrás: CME Group, Euronext

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2016–2017)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,7 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2017 augusztusában, ami 4 százalékos emelkedést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcei árutőzsdén a sertés szeptemberi, októberi és novemberi határidőre szóló jegyzése stagnált 2017 37. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,7 euró/kilogramm hasított súly volt 2017 37. hetében, a *West Fleisch* 1,68, a *Vion* 1,66, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,45 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 1 százalékkal növelték áraikat 2017 37. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest. Németországban 4,7 százalékkal alacsonyabb áron vásárolják fel a sertéseket 2017 38. hetében, mint egy héttel korábban.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 11 százalékkal kevesebb sertéshúst (1,9 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2017 január–júniusában, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (17,3 ezer tonna) 12 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 13 százalékkal csökkent, míg az élősértés-behozatala 52 százalékkal nőtt 2017 január–júniusában az előző évi mennyiséghez képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 15 százalékkal, a sertéshúsimport 11 százalékkal emelkedett a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 523 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2017 augusztusában, 1,8 százalékkal emelkedett egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész **csirke** uniós átlagára 183,48 euró/100 kilogramm volt 2017 augusztusában, ez csaknem 3 százalékos növekedést jelent az előző év azonos hónapjához képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió baromfi-húsexportja 1,2 százalékkal 774 ezer tonnára csökkent 2017 január–júniusában az előző év hasonló időszakához képest. A közösség baromfi-húsimportja 9,3 százalékkal 437 ezer tonnára csökkent 2017 első fél évében az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfi-húsimportja 87 százalékkal nőtt, míg baromfi-húsexportja 17 százalékkal csökkent a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 248 forint/kilogramm volt 2017 augusztusában, ami 5 százalékos csökkenést jelentett az előző év azonos hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az **étkezési tojás** átlagára 125,09 euró/100 kilogramm volt 2017 augusztusában, 22 százalékkal emelkedett egy év alatt.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 22,96 forint/darab volt 2017 augusztusában, 23 százalékkal túlta felül a 2016 augusztusi átlagát.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,8 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2017 augusztusában, 5,2 százalékkal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” ára 10 százalékkal, az üsző „R3” ára 3 százalékkal emelkedett ugyanakkor.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 7 százalékkal csökkent, míg élőmarha-importja 19 százalékkal bővült 2017 január–júniusában a 2016. január–júniusához képest. A marhahúskivitel nem változott számottevően, a marhahúsimporté 7 százalékkal emelkedett.

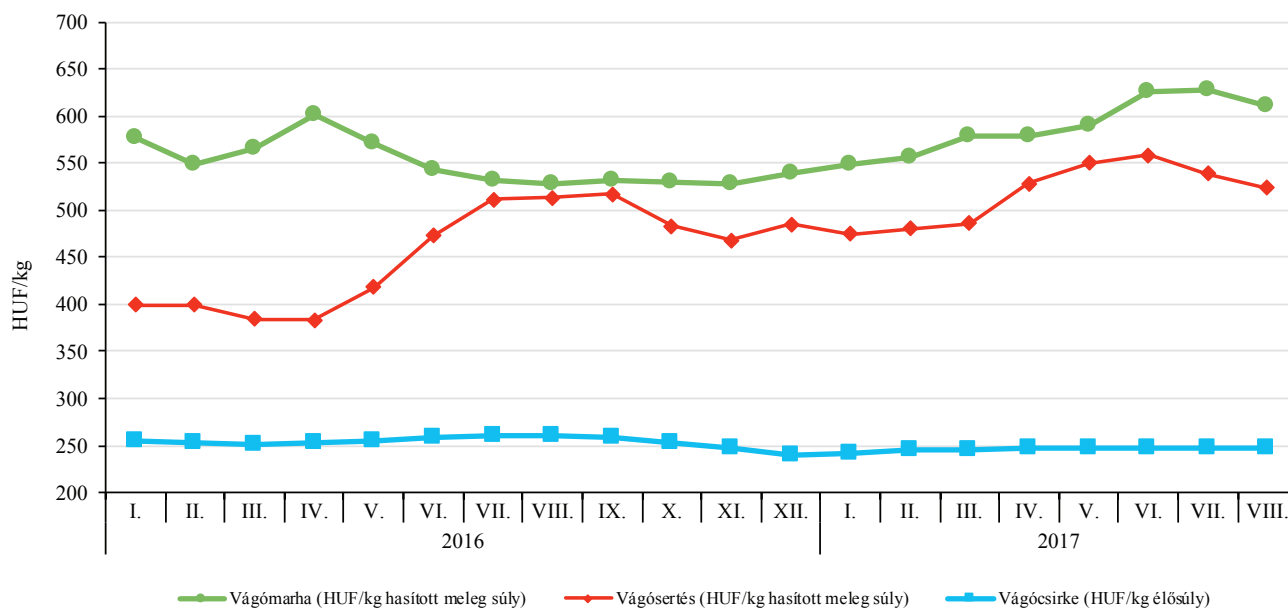
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 781 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2017 augusztusában, 5,1 százalékkal nőtt az előző év hasonló hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A vágótehen ár 17 százalékkal, a vágóüszőé 38 százalékkal emelkedett ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2016. augusztus	2017. július	2017. augusztus	2017. augusztus/	2017. augusztus/
					2016. augusztus	2017. július
					(százalék)	(százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	513	539	523	101,9	97,1
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	529	629	611	115,6	97,2
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	261	247	248	95,0	100,3
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	385	380	380	98,6	99,9
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	694	763	777	112,1	101,9

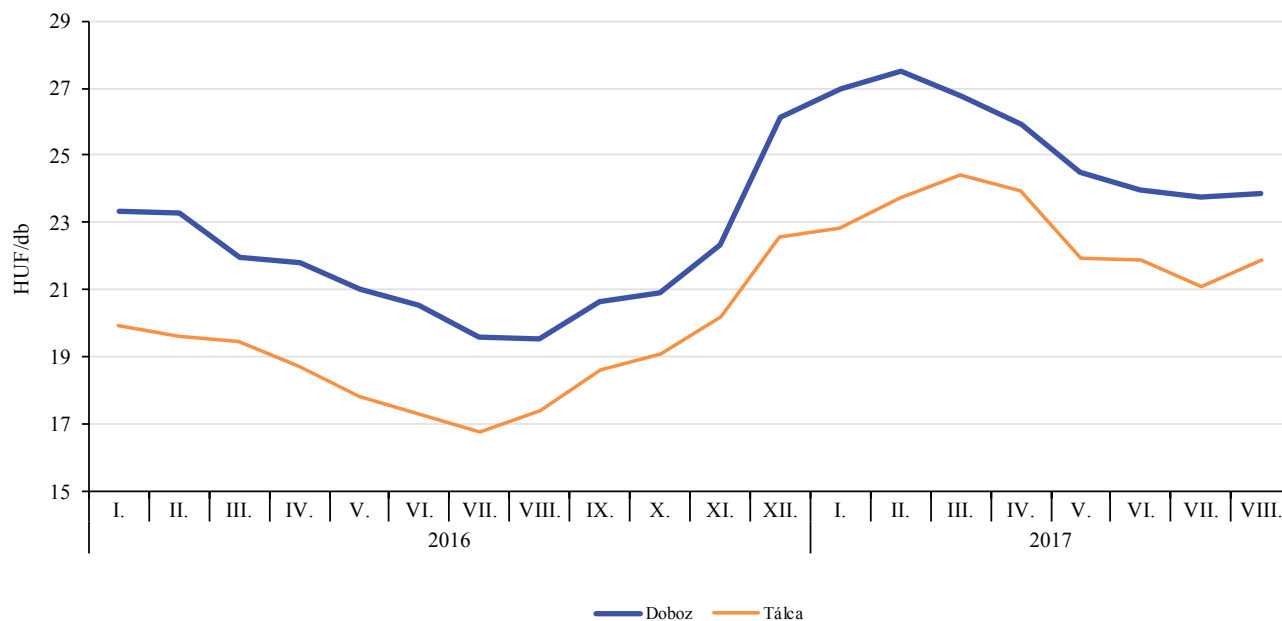
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2016–2017)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2016-2017)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** országos termelői átlagára 92,72 forint/kilogramm volt 2017 augusztusában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos javulása, a fehérjetartalom 0,01 százalékpontos romlása és az alapár 2 százalékos növekedése miatt a nyerstej átlagára 1 százalékkal emelkedett augusztusban a júliuséhoz képest, és 36 százalékkal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása a 2016. augusztusինál és a 2017. júliusինál egyaránt 5 százalékkal volt kevesebb. A nyerstej termelői ára az Európai Unióban 39 százalékkal, Új-Zélandon 31 százalékkal, az USA-ban 7 százalékkal nőtt 2017 júliusában az egy évvel korábbihoz képest.

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban 2017. 34–37. hét között 44,25-44,75 euró/100 kilogramm volt. Hollandiában a 4,4 százalék zsírtartalmú nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 2017. 31–37. hét között 43,5-44,5 euró/100 kilogramm között változott. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 106,85 forint/kilogramm volt 2017 augusztusában, az előző havit 2 százalékkal, az előző év azonos hónapját 27 százalékkal haladta meg. A kiviteli ár 15 százalékkal volt magasabb a termelői átlagárnál. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 29 százalékkal csökkent augusztusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 19 százalékkal több, míg a feldolgozók 87 százalékkal kevesebb nyerstej exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele tízszerese volt a feldolgozókénak a vizsgált hónapban.

A KSH adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek kivitelének árbevétele 36 százalékkal, az import értéke 20 százalékkal nőtt 2017 első fél évében az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A behozatal értéke 6 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél. A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, viszont 59 százalékkal javult a megfigyelt időszakban.

A nyerstej kivitele 28-szorosa volt a behozatalnak. A nyerstej exportjának 91 százalékát a teljes, 9 százalékát a fölösött tej tette ki. A fölösött nyerstej külpiaci értékesítése 41 százalékkal csökkent, míg a teljes 5 százalékkal nőtt. A teljes nyerstej 27 százaléka Romániába, 20 százaléka Olaszországba, 17 százaléka Szlovákiába, 15 százaléka Horvátországba, 5 százaléka Németországba került. A fölösött nyerstej 30 százalékát Olaszországba, 16 százalékát Hollandiába, 13 százalékát Lengyelországba, 11-11 százalékát Horvátországba és Szerbiába szállítottuk.

A sajt és túró termékcsoporthoz behozatala 2017 első hat hónapjában 1,7-szerese volt a kivitelnek. A sajt és túró importja nem változott, míg az exportja 29 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import több mint fele Németországból, 16 százaléka Lengyelországból, 10 százaléka Hollandiából származott. Az export 19 százaléka Olaszországba, 15 százaléka Libanonba, 12-12 százaléka Irakba és Romániába, 8 százaléka Jordániába, 6 százaléka Szaúd-Arábiába irányult.

A dobozos tej behozatala 1,1-szerese volt a kivitelnek. Az import 4 százalékkal csökkent, míg az export 84 százalékkal nőtt 2017 első fél évében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 88 százalékát a félzsíros, 11 százalékát a teljes tej tette ki. A teljes dobozos tej importja 8 százalékkal, a félzsíros 3 százalékkal csökkent egy év alatt. A félzsíros tej 56 százaléka Szlovákiából, 33 százaléka Csehországból származott. A dobozos tej exportjának 80 százalékát a félzsíros, 19 százalékát a teljes, elhanyagolható hányadát a fölösött tej adta. A fölösött dobozos tej kivitele 88 százalékkal, a félzsírosé 4 százalékkal csökkent, míg a teljesé 155 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. A félzsíros tej 94 százalékát és a teljes tej 97 százalékát Romániába szállítottuk.

A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2016. augusztus	2017. július	2017. augusztus	HUF/kg	
				2017. augusztus/2016. augusztus (százalék)	2017. augusztus/2017. július (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	68,46	91,71	92,72	135,45	101,10
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	84,40	104,72	106,85	126,60	102,03
Azonnali (spot) piaci ár Verona	106,05	131,32	135,79	128,04	103,40
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	106,30	131,92	133,88	125,95	101,49

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A belföldi görög- és sárgadinnye szezonja hamarosan véget ér, a **Budapesti Nagyban Piac** egyre kisebb a két termék felhozatala. A görögdinnyét 90 forint/kilogramm áron értékesítették a 37. héten, ami jelentősen meghaladta az egy évvel ezelőtti árat. A sárgadinnye típustól függően 190–235 forint/kilogramm közötti áron volt jelen, ami átlagosan 15 százalékkal elmaradt az előző év azonos hetében jellemző ártól.

A fehér fejes káposzta termelői ára 100 forint/kilogramm, a vöröskáposztáé 115 forint/kilogramm volt a 37. héten. Ez az előbbinél 38 százalékkal magasabb, az utóbbinál 21 százalékkal alacsonyabb volt, mint 2016 azonos hetében. A kelkáposzta 290 forint/kilogramm ára 38 százalékkal emelkedett a ugyanekkor.

Néhány hete jelent meg a választékban a kanadai orange sütőtök, amelyet a 37. héten 220 forintért kínáltak kilogrammonként, ami 16 százalékkal felülmúlta az előző év ugyanezen hetének árat.

A világ alma- és körte szövetségének (WAPA) augusztusban közzétett előrejelzése szerint az Európai Unióban az előző évihez képest 21 százalékkal kevesebb, 9,3 millió tonna almával számolnak 2017-ben. A fajták megoszlásában nincs változás, Golden Deliciousból várható a legtöbb, majd a Gala és az Idared következik a sorban. A Budapesti Nagyban Piac szerepeltek már a választékban a téli tárolásra alkalmas almafajták: az Idared, a Jonathan, a Golden Delicious és a Mutsu is.

A WAPA szerint az unióban az előző évihez képest nem változik lényegesen a körte termése, amely 2,1 millió tonna körül várható 2017-ben. A fajták közül legnagyobb mennyiségben a Conference-t termesztik, majd a Fétel apát és a Vilmos következik a sorban.

A hazai szilva leggyakoribb termelői ára 190 és 310 forint között változott kilogrammonként a 37. héten.

Emellett az Olaszországból beszállított japán típusú szilvát 420 forint/kilogramm áron értékesítették.

A KSH adatai szerint Magyarországon a **vöröshagyma** termőterülete csökkenő tendenciát mutat, a termés az utóbbi három évben 60–62 ezer tonna között mozgott. Az időjárás kedvezett a vöröshagyma fejlődésének. Megfelelő minőséget az idén is csak azok érhetnek el, akik öntözni tudtak. A vöröshagyma korai típusai és az áttelelő hagyma betakarítása befejeződött, jelenleg a középérésű, már tárolásra is alkalmas hagymák betakarítása folyik. Amennyiben kedvező lesz a szeptemberi időjárás, az átlagosnál jobb termés várható mennyiségben (60–65 ezer tonna) és minőségben egyaránt.

Magyarország évente átlagosan 15-18 ezer tonna vöröshagymát importál. A KSH adatai szerint az idei év első fél évében Magyarország 6 százalékkal kevesebb, 10,9 ezer tonna vöröshagymát importált, mint egy évvel korábban. Németországból 4,08 ezer tonna, Hollandiából 40 százalékkal kevesebb, azaz 2,1 ezer tonna vöröshagyma érkezett, ugyanakkor Ausztriából 86 százalékkal 1,92 ezer tonnára bővült a beszállított mennyiség. Magyarország évente 1-2 ezer tonna vöröshagymát exportál. Az idei év első fél évében 36 százalékkal 2,1 ezer tonnára nőtt a kivitel, amelynek 95 százaléka Romániába került.

A Budapesti Nagyban Piac a 2016. évi tárolási időszakban (1–12. hét) a barna héjú vöröshagyma termelői ára 21 százalékkal alacsonyabb volt (94 forint/kilogramm) az egy évvel korábbinál. Januártól júniusig Ausztriából, valamint áprilistól júniusig Hollandiából érkezett vöröshagyma a kínálatba. Az idén betakarított barna héjú vöröshagyma termelői ára 2017 23–37. hetében 25 százalékkal elmaradt (85 forint/kilogramm) a 2016. év ugyanezen időszakának átlagárától.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Megnevezés	2016. 1–37. hét	2017. 1–37. hét	HUF/kg 2017. 1–37. hét/ 2016. 1–37. hét (százalék)
Burgonya	119	120	100,8
Vöröshagyma	116	79	68,1
Fejes káposzta	103	93	90,2
Sárgarépa	128	104	81,2
Petrezselyemgyökér	446	409	91,7
Alma	192	200	104,1

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 4380 millió eurót, behozatalának értéke 2749 millió eurót tett ki 2017 első fél évében, az agrár-külkereskedelem forgalom 1632 millió euró aktívumot eredményezett. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 14,2 százalékkal, importértéke 10,2 százalékkal nőtt 2017 első hat hónapjában, az egyenleg 21,5 százalékkal haladta meg a 2016 első félévi értéket.

A gabonafélék exportértéke 42,4 százalékkal, az exportvolumen 61,5 százalékkal növekedett az előző évihez képest. A gabonaimport volumene 8,4 százalékkal, értéke 1,6 százalékkal emelkedett 2017 első hat hónapjában. A gabonafélék külkereskedelmének aktívuma 776 millió euróra nőtt az egy évvel korábbi 519 millió euróról. A gabonafélék exportértéke és egyenlege volt a legmagasabb a 24 élelmiszeripari termék között 2017 első fél évében is. A vizsgált időszakban összesen 4,5 millió tonna gabonát értékesítettünk a külpiacokon, amelyből 2,3 millió tonna kukorica, 1,8 millió tonna

búza és 0,3 millió tonna árpa volt. A 2016. évi értéknél a termés több volt, a kukorica exportvolumene 48,7 százalékkal emelkedett 2017 első fél évében, a búza kivitt mennyisége 83,3 százalékkal meghaladta az egy évvel ezelőtti exportvolument.

Az olajos magvak kivitele 18,7 százalékkal bővült, behozatala 16,3 százalékkal csökkent 2017 első fél évében. A napraforgó exportvolumene 161,2 ezer tonna volt, 53 ezer tonnával kevesebb, mint 2016 azonos időszakában, és az exportértéke is 26,4 százalékkal esett. A vizsgált időszakban a napraforgómag importvolumene 10,1 százalékkal emelkedett.

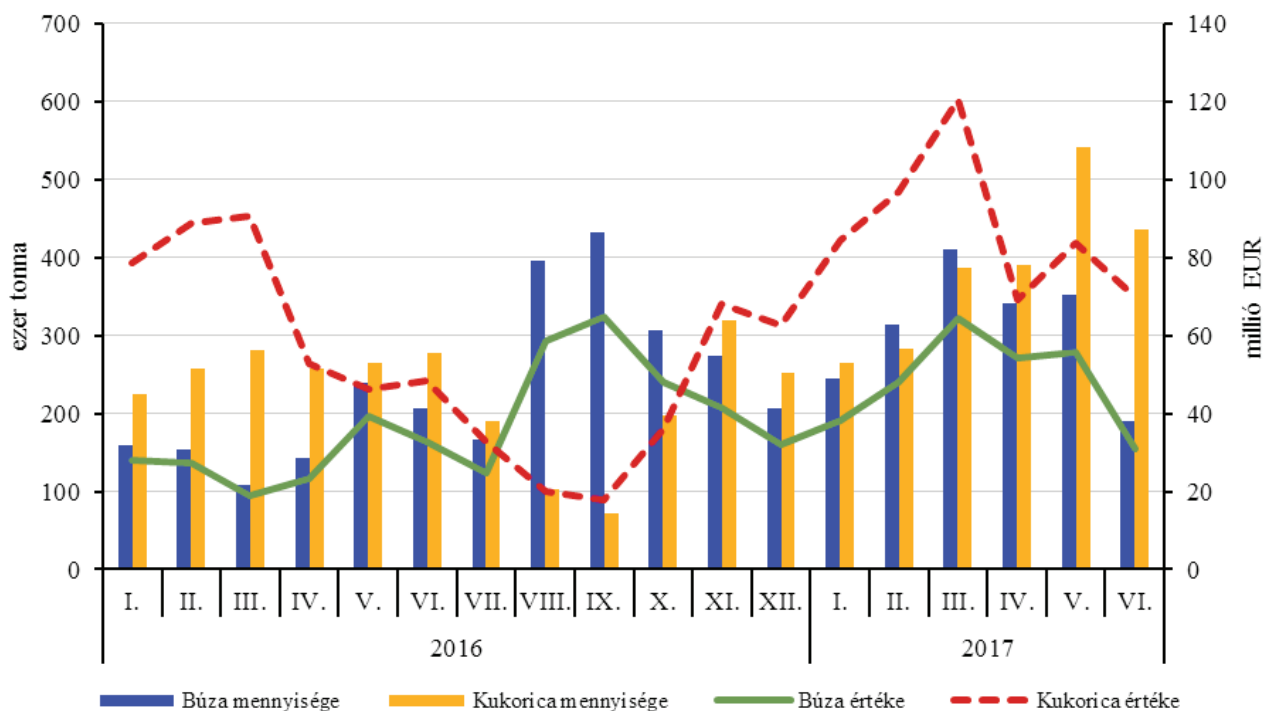
A legnagyobb exportárbevétel a IV. áruosztály érte el 2017 első hat hónapjában. Az áruosztály exportárbevételének 16,3 százalékát az állati takarmányok adták 290,6 millió euró értékben és 407,5 ezer tonna mennyiségben. A vizsgált időszakban 99,9 millió euróért 114 ezer tonna állati takarmányt szállítottak Magyarországra.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2016. január–június (millió EUR)	2017. január–június (millió EUR)	Változás (százalék)	2016. január–június (millió EUR)	2017. január–június (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	820	857	104,5	500	660	132,0
ebből: élő sertés	22	26	119,2	43	85	197,8
sertéshús	136	180	131,8	115	154	134,6
baromfihús	250	187	74,8	28	51	183,9
tej	57	76	135,4	22	28	124,7
II. áruosztály: Növényi termékek	1154	1453	126,0	642	646	100,7
ebből: búza	168	289	172,0	16	17	102,7
kukorica	404	526	130,4	57	59	103,0
repce	56	117	208,4	9	11	116,5
napraforgó	143	105	73,6	53	34	64,1
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	221	285	128,8	108	128	119,1
ebből: napraforgó olaj	183	243	133,3	12	9	72,0
margarin	3	3	88,1	27	30	112,5
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	1 642	1 786	108,8	1244	1314	105,6
ebből: nád- és répacukor	20	28	138,0	64	36	55,9
csokoládé	78	74	95,0	95	107	112,8
állati takarmánykészítmény	290	291	100,1	90	100	110,5
Összesen	3 837	4 380	114,2	2 494	2 749	110,2

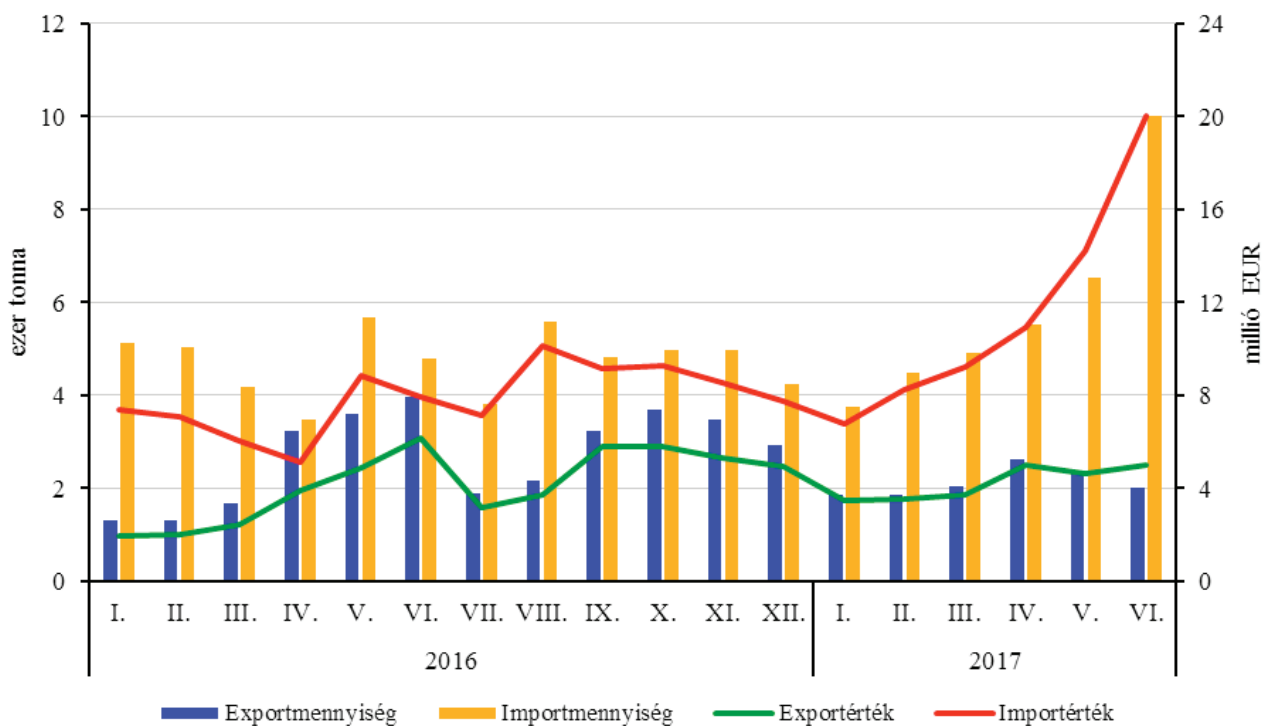
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2016-2017)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2016-2017)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A műtrágyafélék iránti kereslet augusztusban júliushoz képest emelkedett, ennek ellenére az értékesítési átlagárak kis mértékben változtak, illetve inkább csökkentek. A kálium-klorid ez alól kivételt képez, ennél a terméknél 4,5 százalékos árnövekedés volt tapasztalható. Augusztusra az őszi kalászosok ország-szerte betakarításra kerültek, még ebben a hónapban elkezdődtek a következő szezon őszi gabonaféléinek vetéséhez a magágy előkészítés és tápanyag utánpótlás. Az őszi kalászosok 2017. évi termésátlagai kis mértékben, de elmaradtak a tavalyi év átlagaitól. A növényvédő szerek forgalma továbbra is visszafogott volt 2017 augusztusában az előző hónaphoz képest, azonban egyes gyomirtó- és egyben deszikkáló szerek forgal-

ma megélnék. Az általunk megfigyelt szerek közül a Roundup Mega és a Reglone Air iránt volt intenzív a kereslet, ez előbbi kemikália nemcsak totális gyomirtó- és állományszárító (érésgyorsító) szer, hanem betakarítás után a tarlóhántás növényi maradványainak kezelésére is alkalmazható. A növényvédő szerek közül a gyomirtók és a rovarirtók értékesítési ára csökkent néhány százalékkal augusztusban az egy hónappal korábbihoz képest, kivétel: Roundup Mega (+1 százalék). A gombaölő szerek ára kis mértékben emelkedett, a Vitavax 2000 iránt a háromszorosára nőtt az igény, a további megfigyelt termék esetében az évszaknak megfelelő volt a kereslet.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2017. július	2017. augusztus	2017. augusztus/ 2017. július (százalék)	2017. augusztus/ 2016. augusztus (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	69 897	68 613	98,2	97,6
Mészammon-salétrom (MAS)	51 332	50 416	97,7	99,6
Szuperfoszfát (P18-20,5)	...	58 784	...	89,5
Kálium-klorid (K60)	85 865	89 961	104,8	103,6
MAP (NP 11:52)	125 523	123 446	98,3	102,0
NPK (15:15:15)	91 446	91 804	100,4	96,5
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Gombaölő szerek				
Cherokee 5 liter	...	...	...	...
Pictor SC 1 liter	22 850	...	...	...
Tango Star 5 liter	6 263	6 931	110,4	...
Vitavax 2000 20 liter	2 117	2 139	101,0	...
Rovarölő szerek				
Biscaya 3 liter	14 732	14 631	99,3	103,6
Force 1,5 G 20 kg	1 996	...	...	...
Karate Zeon 5 CS 1 liter	12 483	12 381	99,2	...
Nurelle-D 50/500 EC 1 liter	...	6 232	...	...
Gyomirtó szerek				
Gardoprim Plus Gold 20 liter	...	...	...	...
Laudis 5 liter	7 273	7 203	99,0	92,4
Lumax SE 5 liter	...	...	...	...
Pulsar 40 5 liter	11 964	11 830	98,9	79,8
Reglone Air 5 liter	6 656	6 635	99,7	10,39
Roundup Mega 20 liter	1 806	1 825	101,1	...
Wing-P 10 liter	...	-	...	...

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI ASIR

A mintegy 140 mezőgép-forgalmazó és -gyártó eladási jelentése alapján készült statisztikai felmérés szerint jelentősen javult egy év alatt az erő- és munkagépek piaca Magyarországon. A 2017. január–júniusi időszakban mind a mezőgazdasági gép-, mind az alkatrész-értékesítésben rekordforgalom realizálódott. A gazdaságok 76,6 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket 2017 első fél évében, amely 40 százalékos növekedést jelent az egy évvel korábbi gépértékesítéshez viszonyítva. Mezőgazdasági alkatrészek beszerzésére 23,5 milliárd forintot fordítottak a gazdálkodók, amely 19 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi alkatrészforgalmat.

Az első féléves gépforgalomból 64 százalékkal részesedtek az erőgépek, ezen belül 54 százalékos részarányt képviselnek a traktorok, 33 százalék a gabonaarató, -cséplő gépek és 13 százalék az egyéb erőgépek aránya.

Jelentősen bővült a traktor- és kombájnértékesítés 2017 első hat hónapjában a 2016 azonos időszaki értékesítéshez képest. A traktoroknál valamennyi motorteljesítmény-kategóriában nőttek az eladások, így 1387 darab talált gazdára 2017 első hat hónapjában. Bár a legnagyobb számban vásárolt traktorok teljesítménye 37–74 kW (50–100 LE) közé esik, az elmúlt években jelentősen nőtt a 235 kW (261 LE) feletti traktorok értékesítése. A 261 LE feletti motorteljesítményű traktorokból

idén júliusig 43 százalékos keresletnövekedés mutatkozott az egy évvel korábbi eladásokhoz viszonyítva.

A gabonakombájnokból 222 darabot értékesítettek a 2016. évi első fél évi 198 darabbal szemben. Az értékesített gabonakombájnok 68 százaléka hatlédás kombájn volt.

Szinte valamennyi munkagépből több fogyott az idei év január–júniusi időszakában, mint egy évvel korábban. Legnagyobb darabszámban a különböző talajművelő gépeket vásárolták a gazdaságok. Az idén júliusig eladott 2374 talajművelő gép mennyisége közel 50 százalékkal haladja meg az előző év hasonló időszakának talajművelőgép-eladásait. A talajművelő gépeken belül a hengerekből több mint háromszor annyit, a váltvaforogató ekékből közel kétszer annyit adtak el, mint a bázisidőszakban. Tápanyag-kijuttató gépekből 23 százalékkal, vetőgépekből 39 százalékkal vásároltak többet, mint egy évvel korábban, növényvédő gépekből pedig 22 százalékkal több talált gazdára ezen időszak alatt, mint az előző év azonos időszakában. A szalastakarmány-betakarító gépek eladása összességében csökkent. A mezőgazdasági célú szállító járművekből 56 százalékkal nőtt az eladás. Új mezőgazdasági pótkocsikból 74 százalékkal többet értékesítettek, ami a szállító járművek 61 százalékát tette ki.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2015. I. fél év (darab)	2016. I. fél év (darab)	2017. I. fél év (darab)
Kerekes traktorok	1 043	1 050	1 387
Gabonakombájnok	194	198	222
Önjáró rakodók	139	124	208
Szárzúzó, rézsűkaszák	199	268	425
Ágyekék és váltvaforogató ekék	176	122	210
Tárças talajművelők	228	234	322
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	262	305	371
Hagyományos sorvető gépek (mech. és pneum. gabonavető gépek)	71	89	114
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	233	164	251
Szilárdműtrágya-szóró gépek	415	514	607
Szántóföldi permetezőgépek	276	294	492
Kukoricacsó-törő adapter	30	23	34
Napraforgó-betakarító adapter	28	26	28
Fűkaszák	395	601	508
Hengeres bálázók	134	133	231

^{a)} Használtgép-értékesítés, viszonteladás és külföldi – európai uniós és EU-n kívüli – eladás nélkül.

Forrás: AKI ASIR

A műtrágya-forgalmazók 845 ezer tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2017 első fél évében. Az értékesített mennyiség 2 százalékkal több volt, mint egy évvel korábban, a műtrágyaárak átlagosan 11 százalékkal csökkentek. Így a műtrágya-értékesítés nettó árbevétele 62 milliárd forint volt 2017 első fél évében, 10,5 százalékkal kisebb, mint 2016 első fél évében.

A mezőgazdasági termelők által 2017 első fél évében vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag-tartalma 279,3 ezer tonna volt, 16,7 ezer tonnával (+6 százalék) több az egy évvel korábbinál. A nitrogén-hatóanyag-tartalom 2 százalékkal, a foszfor 38 százalékkal, a kálium pedig 18 százalékkal volt több, mint a bázisidőszakban. Az NPK-hatóanyagok aránya 2017 első fél évében 78:11:11, míg egy évvel korábban 82:9:9 volt, azaz 2017-ben mérséklődött a nitrogén túlsúlya.

Természetes súlyban vizsgálva 2017 első fél évében közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 844,8 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amelyből 691,1 ezer tonna egykomponensű, 153,6 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű és az összetett műtrágya aránya 86:14 volt.

Az előző évekhez hasonlóan a legnagyobb kereslet a mézszammon-salétrom (MAS) iránt jelentkezett 2017 első fél évében. A teljes műtrágyaforgalom 43 százalékát, az egykomponensű nitrogénműtrágya-értékesítés 53 százalékát a MAS tette ki, hiszen 367 ezer tonnát adtak el belőle. Az összetett műtrágyák közül a legnépszerűbb összetétel, az NPK 15-15-15-ös 35 ezer tonnás mennyisége a teljes műtrágya-értékesítés 4,2 százalékát fedte le, de az eladott összetett műtrágyák 23 százalékát ez a szer tette ki. További jelentős mennyiségben értékesített összetétel volt még 2017 első fél évében az

NPK 8-24-24 (20 ezer tonna), az NPK 15-20-10 (11 ezer tonna) és az NP 12-52 (MAP) (6 ezer tonna). Részesedésük az összetett műtrágya teljes eladásából rendre 13, 7, illetve 4 százalék volt 2017 első felében.

A KSH tájékoztatása szerint a mezőgazdasági termelői árak szintje 2,1 százalékkal emelkedett 2017 első fél évében az előző év azonos időszakához viszonyítva. A növényi termékek termelői ára 3,0 százalékkal csökkent, de az élő állatok és állati termékek ára 12 százalékkal emelkedett a 2016. első félévi szinthez képest. A növényi termékek körében a zöldségfélék ára 4,2 százalékkal csökkent, míg a gyümölcsfélék termelői ára 9,6 százalékkal nőtt. A burgonya termelői ára 7,4 százalékkal maradt el a bázisidőszak szintjétől.

A mezőgazdasági termelés során közvetlenül használt anyagok körében legnagyobb mértékben a műtrágya- és a takarmányárak csökkentek, előbbi 11, utóbbi 6,2 százalékkal volt alacsonyabb. A műtrágyaárak 2016-ban folyamatosan mérséklődtek, év végére megközelítették a 2010. évi árszintet, azonban 2017 első fél évében az árak már folyamatosan emelkedtek.

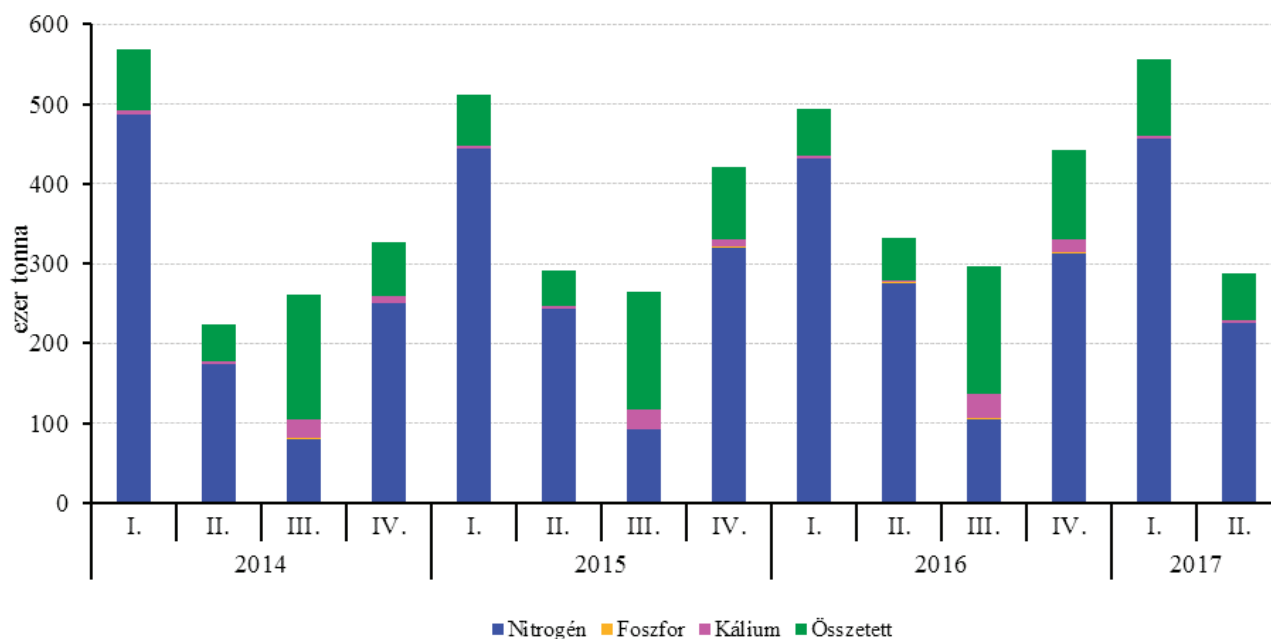
A grafikonon kiemelt műtrágyák mindegyikének alacsonyabb volt az ára 2017 második negyedében, mint az előző év azonos időszakában, azaz 2016 első negyedében. Leginkább az NPK 15-15-15 ára (-13,7 százalék) esett, legkevésbé a kálium-kloridé (-4,6 százalék). A MAS ára 7, a MAP átlagára 9 százalékkal, míg a szuperfoszfáté 10 százalékkal mérséklődött. Az első negyedéhez viszonyítva 2017 második negyedében a MAS átlagára 4, az NPK 15-15-15 összetételű műtrágyáé 2 százalékkal emelkedett, a MAP ára 7 százalékkal, a szuperfoszfát átlagára 2, a kálium-klorid átlagára pedig 1 százalékkal csökkent.

A műtrágya-értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2016. I. félév		2017. I. félév		2017. I. fél év/2016. I. félév	
	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	708 447	52 941	691 146	43 601	96,7	82,4
Ebből: Nitrogén	700 454	52 083	683 133	42 807	96,6	82,2
Foszfor	1 622	137	645	50	39,0	36,4
Kálium	6 371	720	7 368	745	116,0	103,4
Összetett műtrágyák összesen	111 149	14 415	153 607	17 130	137,8	118,8
NPK-műtrágyák összesen	819 596	67 355	844 753	60 731	102,2	90,2

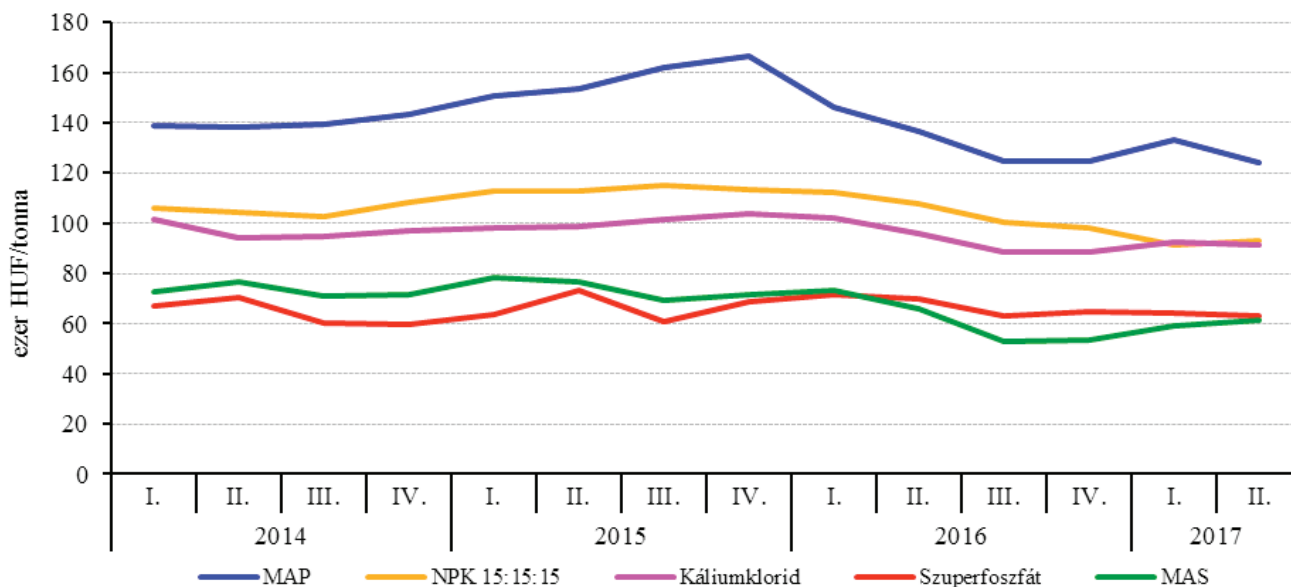
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége (2014-2017)

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként (2014-2017)

Forrás: AKI ASIR

